

Piosenka Sakimy

Ursula Nafula

Peris Wachuka

polski: Gabriela Zarzecka

Rodzinna matematyka
od najmłodszych lat

Early
Family
Math

Interaktywna przygoda

polski

Dorośli czytelnicy

3 poziomy rozmowy Wybierz poziom odpowiedni dla swojego dziecka. Kiedy zadajesz pytania lub coś komentujesz, daj dziecku czas na zastanowienie się i odpowiedź. Jeśli dziecko ma trudności z odpowiedzią, pomóż mu. Kiedy odpowie, zadawaj kolejne pytania lub dodawaj komentarze, które nawiązują do jego odpowiedzi i pomagają mu rozwijać myśl.

Poziom 1 Zadawaj proste i konkretne pytania. Pytaj o to, co widzicie na stronie, i wskazuj poszczególne elementy. Na przykład: „Gdzie jest zabawka?”, „Co oni robią?”, „Jak nazywa się ta rzecz?”, „Jakiego jest koloru?”, „Ile jest piłek?”

Poziom 2 Zadawaj bardziej ogólne lub otwarte pytania dotyczące tego, co dzieje się w danym momencie historii. Na przykład: „Co widzisz na tej stronie?”, „Co to za grupa przedmiotów?”

Poziom 3 Pytaj o przebieg historii i zachęcaj dziecko do przewidywania, co wydarzy się dalej. Na przykład: „Co się wydarzyło?”, „Co wydarzy się dalej?”, „Czy zdarzyło Ci się coś podobnego?”, „Czy masz podobne doświadczenia?”, „Jak myślisz, co czuje ta osoba?”.

Matematyka i nowe słowa W tej historii pojawiają się różne kształty, opisy i zagadnienia związane z perspektywą. Poćwiczysz słowa i wyrażenia związane z kształtami, kolorami i rozmiarami: prostokąt, boki, kwadrat, prosty, zakrzywiony, linie równoległe, nazwy kolorów, kolory tęczy, mały, duży, wysoki, wyższy, niski, niższy, krótki, krótszy, gruby, blisko, daleko, dalej, najdalej, oddalony, poniżej, zbyt blisko, zbyt mały, dwa razy oraz oszacować.

Czytaj, rozmawiaj i baw się! Podane pytania i komentarze to dopiero początek.

Dla pierwszego poziomu podczas czytania korzystaj z czerwonych pytań i komentarzy.

Dla drugiego poziomu podczas czytania korzystaj z niebieskich pytań i komentarzy.

Dla trzeciego poziomu podczas czytania korzystaj z zielonych pytań i komentarzy.

Następnie podążaj za zainteresowaniami dziecka. Pozwól, żeby rozmowa rozwijała się w ciekawy i kreatywny sposób.

Sakima mieszkał z rodzicami i swoją czteroletnią siostrą.

Ich chata stała na ziemi należącej do bogatego mężczyzny.

Znajdowała się na końcu rzędu drzew i była kryta strzechą.

1. Na tym obrazku jest wiele jaskrawych kolorów. Których kolorów tęczy brakuje?

2. Okna widoczne w oddali mają kształt prostokątów. Prostokąt to figura, która ma cztery proste boki - tak jak ta strona. Czy widzisz wokół siebie jakieś prostokąty?

3. Prostokąt, którego wszystkie cztery boki mają taką samą długość, nazywamy kwadratem. Czy widzisz wokół siebie jakieś prostokąty, które są kwadratami?

Kiedy Sakima miał trzy lata, zachorował i stracił wzrok.

Był bardzo utalentowanym chłopcem.

1. Czy znasz kogoś, kto stracił słuch albo wzrok?

2. Czy potrafisz wymienić wszystkie podstawowe zmysły człowieka?

3. Kiedy ktoś traci jeden ze zmysłów, pozostałe mogą z czasem stać się bardziej wyostrzone. Osoby niewidome często lepiej słyszą, ponieważ dobry słuch pomaga im orientować się w otoczeniu.

Sakima robił wiele rzeczy, których zwykle nie robiły inne sześciolatnie dzieci.

Na przykład siadał ze starszymi mieszkańcami wioski i rozmawiał z nimi o różnych sprawach.

1. Jak myślisz, dlaczego Sakima tak dobrze dogadywał się ze starszymi? Być może dlatego, że nie mógł bawić się na dworze i nie rozpraszało go to, co działo się wokół. Dzięki temu łatwiej było mu skupić się na słuchaniu i rozmowie. Co o tym myślisz?

2. Lubisz rozmawiać z dorosłymi czy wolisz rozmawiać z dziećmi w swoim wieku?

3. Dzieci i dorośli często lubią rozmawiać o różnych rzeczach. O czym najbardziej lubisz rozmawiać ze swoimi przyjaciółmi?

Rodzice Sakimy pracowali w domu bogatego mężczyzny.

Wychodzili z domu wcześniej rano i wracali późnym wieczorem.

W tym czasie Sakima zostawał ze swoją młodszą siostrą.

1. Machanie ręką wydaje się czymś, czego osoby widzące uczą się, obserwując innych. Jak myślisz, w jaki sposób Sakima nauczył się machać ręką?

2. Spójrz na drzewa na tym obrazku. Te znajdujące się bliżej są mniej więcej dwa razy wyższe od dorosłego człowieka, a drzewo znajdujące się najdalej jest tylko trochę wyższe od domu. Jak myślisz, czy artysta popełnił błąd?

3. Oszacowanie to próba określenia, ile czegoś jest lub jak coś jest duże, kiedy nie znamy dokładnej liczby ani rozmiaru. Spójrz na drzewa i oszacuj, ile ich jest. Następnie policz je i sprawdź, jak bardzo Twój szacunek różni się od rzeczywistej liczby.

Sakima bardzo lubił śpiewać.

Pewnego dnia mama zapytała go:
„Sakimo, skąd znasz te piosenki?”

1. Jak myślisz, dlaczego Sakima
nauczył się śpiewać sam dla
siebie?

2. Lubisz śpiewać? Masz ulubioną
piosenkę, którą lubisz śpiewać albo
której lubisz słuchać?

3. Na tym obrazku widać nuty
zapisane na pięciolinii. Taki zapis
pozwała nauczyć się melodii
piosenki. Czy potrafisz czytać
nuty i śpiewać z nich albo grać na
instrumencie?

Sakima odpowiedział: „Po prostu je znam, mam. Słyszę je w głowie, a potem śpiewam”.

1. Czy zdarzyło Ci się kiedyś wymyślić własną piosenkę dla zabawy? Spróbuj zrobić to teraz i zobacz, co z tego wyjdzie. Możesz wymyślić nowe słowa do melodii, którą już znasz.

2. Piosenki mogą być o ulubionych osobach, zwierzętach, miejscach albo ważnych wspomnieniach. Tak naprawdę piosenkę można napisać o wszystkim!

3. Jak myślisz, czy Sakima jest prawie tak wysoki jak jego mama? Na innych ilustracjach wygląda na znacznie niższego od niej. Dlaczego, Twoim zdaniem, ilustrator narysował ich w ten sposób?

Sakima lubił śpiewać swojej młodszej siostrze, szczególnie gdy była głodna.

Siostra słuchała jego ulubionej piosenki i kołysała się przy spokojnej melodii.

1. Jak myślisz, dlaczego Sakima śpiewał swojej siostrze, gdy była głodna?

2. Czy czasem słuchasz muzyki, żeby poprawić sobie nastrój albo przestać myśleć o czymś, co Cię martwi? Czy jest muzyka, która wprawia Cię w dobry albo smutny nastrój?

3. W ich domu wszystkie linie są zakrzywione - nie ma tam żadnych prostych linii. Czy w Twojej okolicy jest jakieś miejsce, w którym też trudno znaleźć proste linie?

„Zaśpiewaj jeszcze raz, Sakimo” - prosiła siostra.

Sakima chętnie się zgadzał i śpiewał jej tę piosenkę w kółko.

1. Czy zdarzyło Ci się kiedyś prosić kogoś, żeby wciąż robił z Tobą coś, co bardzo lubisz? Czy ta osoba się zgodziła?

2. Sakima jest bardzo dobrym i troskliwym starszym bratem. Czy znasz kogoś, komu też okazujesz dużo troski i życzliwości?

3. Przyjrzyj się, jak narysowano ten pokój. Czy Twoim zdaniem wygląda tak, jak powinien? Wskaż elementy, które wydają Ci się narysowane nieprawidłowo, i powiedz, co jest z nimi nie tak.

Pewnego wieczoru, gdy rodzice wrócili do domu, panowała cisza.

Sakima od razu wyczuł, że coś się stało.

1. Jak myślisz, co mogło się wydarzyć? Wymyśl jeden lub dwa powody, dla których cała rodzina mogłaby być cicha i smutna.

2. Pomyśl, jak mogłaby potoczyć się dalej ta historia. Jakie przygody mogłyby spotkać niewidomego chłopca, który uwielbia śpiewać, i jego rodzinę? Czy śpiew Sakimy mógłby pomóc rozwiązać jakiś problem?

3. Kiedy jest Ci smutno, wolisz zachować to dla siebie czy porozmawiać z kimś o tym, co czujesz? Rozmowa o tym, co nas smuci, może przynieść ulgę i pomóc poczuć się lepiej. Bliska osoba może też pomóc nam poprawić sobie nastrój.

„Co się stało, mamó? Tato?” -
zapytał Sakima.

Dowiedział się, że zaginął syn
bogatego mężczyzny.

Mężczyzna był bardzo smutny i
samotny.

1. Jak myślisz, co Sakima robi,
żeby pomóc rozwiązać ten
problem?

2. Czy zdarzyło Ci się kiedyś bardzo
tęsknić za kimś bliskim, kogo długo
nie było? Co pomogło Ci wtedy
poczuć się lepiej?

3. Trzy osoby na tym obrazku
używają rąk na różne sposoby.
Każda z nich chce przekazać inną
wiadomość. Jak myślisz, co każda
z tych osób pokazuje rękami?

„Mogę dla niego zaśpiewać. Może znów poczuje się szczęśliwy” - powiedział Sakima rodzicom.

Rodzice jednak nie potraktowali jego pomysłu poważnie. „On jest bardzo bogaty, a Ty jesteś tylko niewidomym chłopcem. Myślisz, że Twoja piosenka mu pomoże?”

1. Czy są takie piosenki, które zawsze poprawiają Ci humor, niezależnie od tego, jak się czujesz, zanim ich posłuchasz?

2. Co tata Sakimy tak naprawdę chce powiedzieć, gdy mówi, że ten mężczyzna jest bardzo bogaty, a Sakima to tylko niewidomy chłopiec? Jak myślisz, czy niewidomy chłopiec może sprawić radość bogatemu człowiekowi?

3. Przyjrzyj się teraz temu, co tata i mama Sakimy robią rękami, jak wyglądają ich twarze i jak się zachowują. Co tym razem przekazują bez używania słów?

Sakima jednak nie zamierzał się poddawać. Jego młodsza siostra go wspierała.

Powiedziała: „Kiedy jestem głodna, piosenki Sakimy mnie uspokajają. Na pewno uspokoją też bogatego mężczyznę”.

1. Niezależnie od tego, czy słucha jej bogaty mężczyzna, czy siostra Sakimy, piękna piosenka może poprawić każdemu dzień!

2. Rodzice Sakimy nie są przekonani, ale postanawiają spróbować. Czy zdarzyło Ci się kiedyś wierzyć, że potrafisz coś zrobić, choć inni w Ciebie nie wierzyli? Kto miał wtedy rację?

3. Tym razem przyjrzyj się dłoniom siostry Sakimy. Co pokazuje swoim gestem, zwłaszcza prawą ręką? Ludzie potrafią wiele przekazać za pomocą gestów, nawet bez używania słów.

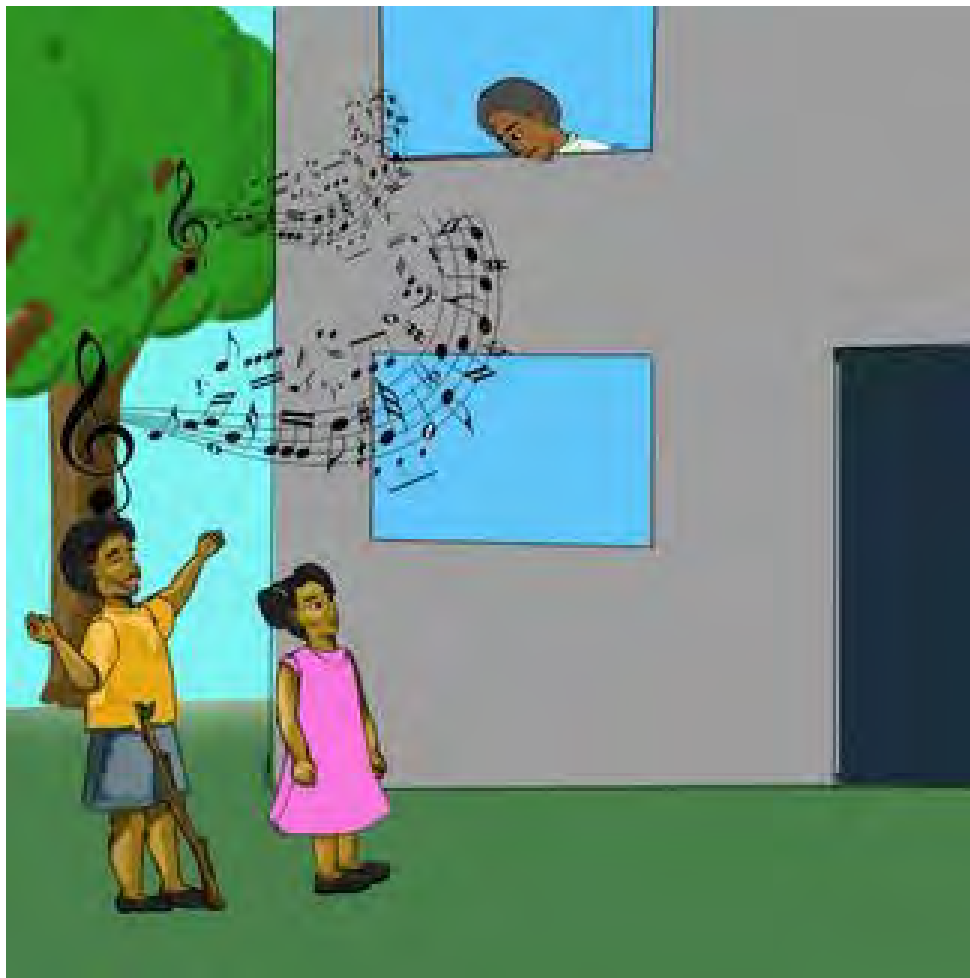

Następnego dnia Sakima poprosił młodszą siostrę, żeby zaprowadziła go do domu bogatego mężczyzny.

1. Spróbuj kiedyś przejść się z kimś, trzymając tę osobę za rękę i mając jednocześnie zamknięte oczy. Zaczynasz wtedy inaczej odbierać otoczenie - lepiej wsłuchiwać się w dźwięki i zwracać uwagę na to, co czujesz.

2. Wiesz, dlaczego Sakima ma laskę? Osoby niewidome często używają białej laski, żeby bezpieczniej się poruszać i omijać przeszkody. Dotykając nią podłoga, mogą wyczuć nierówności i przeszkody na swojej drodze. Białe laski często mają czerwony pasek lub końcówkę, dzięki czemu inni mogą rozpoznać, że korzysta z nich osoba niewidoma.

3. Spójrz na drzewa za nimi. Widzieliśmy je już wcześniej w tej historii. Mają szerokie korony, czyli skupiska gałęzi i liści. Jak myślisz, czy na tym obrazku drzewa są narysowane zbyt blisko siebie?

Staął pod oknem i zaczął śpiewać swoją ulubioną piosenkę.

Po chwili w oknie pojawiła się głowa bogatego mężczyzny.

1. Sakima nie widział, ale jego talent do śpiewania pomógł bogatemu mężczyźnie. Każdy ma inne talenty i umiejętności, które mogą okazać się bardzo cenne w odpowiedniej sytuacji.

2. Czy masz jakieś talenty lub umiejętności, których inni nie zawsze dostrzegają lub doceniają? A może zdarza Ci się nie doceniać talentów i umiejętności innych osób?

3. Na tej stronie jest bardzo dużo nut - ciemnych lub pustych kółeczek. Spróbuj oszacować, ile ich jest. Potem policz wszystkie nuty i sprawdź, jak blisko Twój szacunek był rzeczywistej liczby.

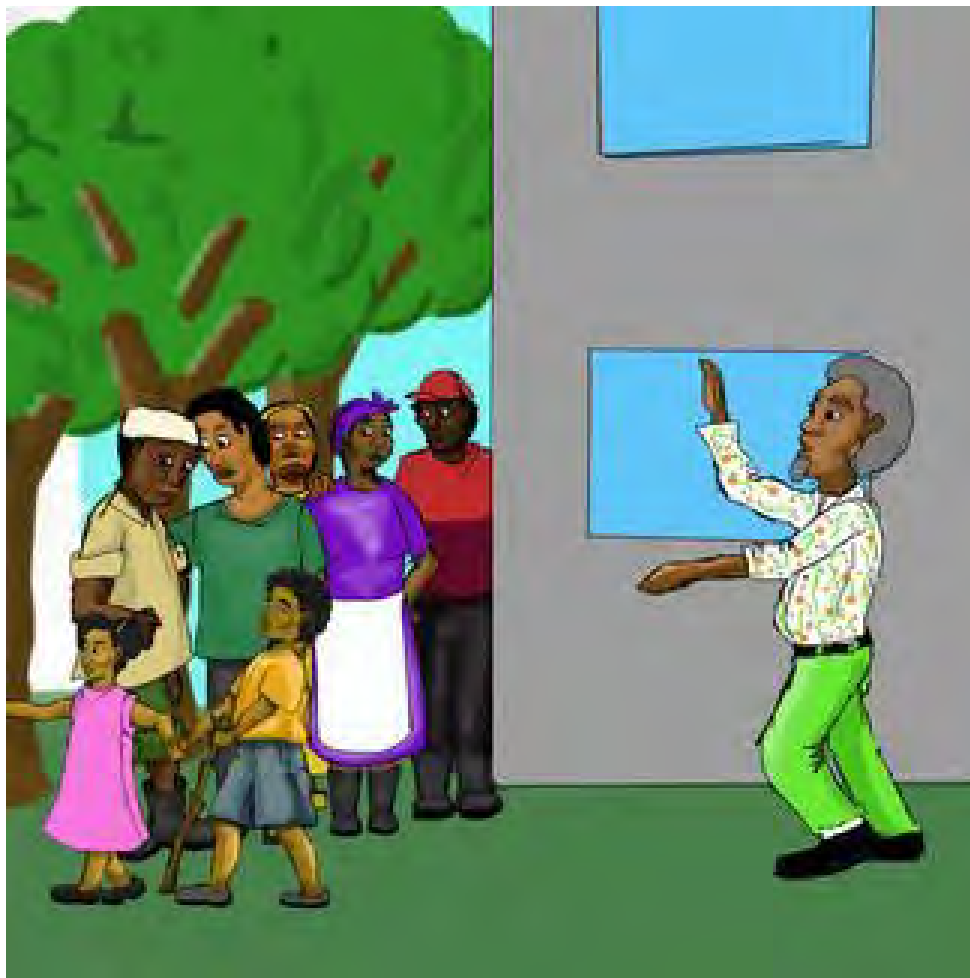
Pracownicy przerwali pracę i zaczęli słuchać pięknej piosenki Sakimy.

Jeden z nich powiedział: „Nikomu nie udało się pocieszyć naszego szefa. Czy ten niewidomy chłopiec naprawdę myśli, że jemu się uda?”

1. Spójrz na ubrania wszystkich osób na obrazku. Jak różnią się kolory ich ubrań od kolorów ubrań bogatego mężczyzny?

2. Czy zauważasz na tym obrazku jakieś prostokąty?

3. Co jest nie tak z postacią bogatego mężczyzny? W perspektywie rzeczy, które są dalej, powinny wyglądać na mniejsze. Głowa bogatego mężczyzny jest dalej niż głowy pozostałych osób, a mimo to jest od nich większa. Jak myślisz, dlaczego?

Sakima skończył śpiewać i ruszył w drogę powrotną.

Bogaty mężczyzna wybiegł jednak za nim i zawołał: „Proszę, zaśpiewaj tę piosenkę jeszcze raz”.

1. Spójrz na twarze ludzi zebranych wokół. Jak myślisz, co czują i o czym teraz myślą?

2. Linie równoległe biegną w tym samym kierunku i nigdy się nie przecinają. Zauważ, że górne i dolne krawędzie tych okien nie są równoległe. A powinny być - podobnie jak podstawa domu. Hmm...

3. Porównaj ubrania bogatego mężczyzny z ubraniami pozostałych osób. Czym różni się jego koszula i spodnie od ich ubrań?

W tej samej chwili pojawiło się dwóch mężczyzn, którzy nieśli kogoś na noszach.

Znaleźli syna bogatego mężczyzny pobitego i porzuconego przy drodze.

1. Czy zdarzyło Ci się kiedyś próbować przenieść coś tak ciężkiego jak człowiek? To niełatwe - nawet dwóm osobom trudno jest nieść kogoś na dłuższą odległość.

2. Dwaj mężczyźni niosący syna wyglądają na bardzo zmęczonych. Po czym poznajesz, że niosą coś ciężkiego?

3. Zauważ, że pnie drzew są teraz bardziej oddalone od siebie niż wtedy, gdy Sakima szedł w stronę domu. Spójrz na ich grube pnie. Czy niektóre korony drzew nie wydają Ci się zbyt małe?

Bogaty mężczyzna bardzo się ucieszył, gdy znów zobaczył swojego syna.

W podziękowaniu za pocieszenie wynagrodził Sakimę.

Zabrał syna i Sakimę do szpitala, żeby sprawdzić, czy Sakima może odzyskać wzrok.

1. Kiedy jedna osoba okazuje innym życzliwość, często zachęca ich do tego samego. Gdy ludzie troszczą się o siebie nawzajem, może to wiele zmienić w całej społeczności.

2. Perspektywa pomaga przedstawić świat w realistyczny sposób na płaskiej kartce. Niełatwo jednak zrobić to poprawnie. Jakie błędy popełnił ilustrator na tym obrazku?

3. Spróbuj narysować prostą scenę z kilkoma elementami, używając perspektywy. Czy zauważasz, jak trudno zachować odpowiednie proporcje i odległości między poszczególnymi elementami?

Sakima's song

Author -- Ursula Nafula

Translation -- Ursula Nafula

Illustration -- PerisWachuka

Language -- English

Level -- First paragraphs

© Africa Storybook Initiative 2015

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org